

5. Motu proprio „*Quaerit semper*”

30 sierpnia 2011 r. papież Benedykt XVI podpisał Motu proprio regulujące sprawy kompetencji Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz Trybunału Roty Rzymskiej. W nr. 68 „*Anamnesis*” podaliśmy tekst łaciński tego dokumentu i zapowiedzieliśmy że tekst polski ukaże się w kolejnym numerze. Obecnie podajemy polski przekład wspomnianego Motu proprio.

LIST APOSTOLSKI MOTU PROPRIO «QUAERIT SEMPER»

Ojca Świętego Benedykta XVI, którym modyfikuje się konstytucję apostolską «*Pastor bonus*» i niektóre kompetencje Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów przenosi się do nowego Urzędu ds. dyspensy od małżeństwa zawartego i niedopełnionego oraz nieważności święceń kapłańskich, ustanowionego przy Trybunale Roty Rzymskiej

Stolica Apostolska starała się zawsze dostosowywać swoją strukturę zarządzania do potrzeb duszpasterskich, jakie we wszystkich okresach historycznych pojawiały się w życiu Kościoła, dlatego też modyfikowała organizację i zakres kompetencji dykasterii Kurii Rzymskiej.

Sobór Watykański II potwierdził skądinąd owo kryterium, podkreślając potrzebę dostosowania dykasterii do potrzeb czasów, regionów i obrządków, zwłaszcza w tym, co dotyczy ich liczby, nazwy, zakresu kompetencji, sposobów postępowania i wzajemnej koordynacji (por. *Christus Dominus*, 9).

W myśl tych zasad mój poprzednik, błogosławiony Jan Paweł II, dokonał kompleksowej reorganizacji Kurii Rzymskiej, promulgując konstytucję apostolską *Pastor bonus* 28 czerwca 1988 r. (AAS 80 [198] 841-930), która ustalała kompetencje różnych dykasterii, biorąc pod uwagę promulgowany pięć lat wcześniej Kodeks Prawa Kanonicznego oraz już przewidywane normy dla Kościołów Wschodnich. Następnie kolejne decyzje, zarówno mojego poprzednika, jak i moje, modyfikowały strukturę i kompetencje niektórych dykasterii, by lepiej odpowiadać na zmieniające się potrzeby.

W aktualnej sytuacji wydało się stosowne, by Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów poświęciła się głównie pobudzaniu rozwoju świętej Liturgii Kościoła, w duchu odnowy, której pragnienie wyraził Sobór Watykański II w Konstytucji *Sacrosanctum Concilium*. Dlatego uznałem za stosowne przenieść do ustanowionego przy Trybunale Roty Rzymskiej nowego Urzędu kompetencje w zakresie procedury udzielania dyspensy od małżeństwa zawartego i niedopełnionego oraz spraw o orzeczenie nieważności święceń kapłańskich.

W związku z tym, w odpowiedzi na propozycję prefekta Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów i po wysłuchaniu pozytywnej opinii dziekana Trybunału Roty Rzymskiej, a także opinii Najwyższego Trybunału Sygnatury Apostolskiej oraz Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych, postanawiamy, co następuje:

Art. 1

Zostają uchylone artykuły 67 i 68 wspomnianej wyżej konstytucji apostolskiej *Pastor bonus*.

Art. 2

Artykuł 126 konstytucji apostolskiej *Pastor bonus* zostaje zmieniony i brzmi, jak następuje:

«Artykuł 126, § 1. Trybunał ten pełni zwyczajnie funkcję wyższej instancji odwoławczej przy Stolicy Apostolskiej, by chronić prawa w Kościele, zapewnia jedność jurysprudencji, a swoimi orzeczeniami służy pomocą trybunałom niższego stopnia.

§ 2. Przy tym Trybunale ustanowiony jest Urząd, w którego kompetencjach leży rozpoznanie faktu niedopełnienia małżeństwa i istnienia słusznej przyczyny do udzielenia dyspensy. Dlatego przyjmuje on wszystkie akta wraz z wnioskiem biskupa i uwagami obrońcy węzła, uważnie rozpatruje, zgodnie ze specjalną procedurą, prośbę o uzyskanie dyspensy i, jeśli przypadek jest uzasadniony (*si casus ferat*), przedstawia ją Papieżowi.

§ 3. Urząd ten ma także kompetencje w zakresie spraw o orzeczenie nieważności święceń kapłańskich, zgodnie z prawem powszechnym i własnym, przy zastosowaniu odpowiednich modyfikacji.

Art. 3

Urząd ds. dyspensy od małżeństwa zawartego i niedopełnionego oraz nieważności święceń kapłańskich jest kierowany przez dziekana Roty Rzymskiej, wspomaganego przez urzędników, komisarzy deputowanych i konsultorów.

Art. 4

W dniu, w którym wejdą w życie obecne normy, sprawy dotyczące dyspensy od małżeństwa zawartego i niedopełnionego oraz nieważności święceń kapłańskich, toczące się w Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, zostaną przeniesione do nowego Urzędu przy Trybunale Roty Rzymskiej i przez niego orzeczone.

Zarządzam, aby wszystko, co poleciłem tym listem apostolskim *motu proprio*, było przestrzegane we wszystkich swoich częściach, bez względu na jakiegokolwiek przeciwnie zarządzenie, nawet wymagające szczególnej wzmianki, i postanawiam, aby zostało promulgowane poprzez publikację w dzienniku «L'Osservatore Romano» i uzyskało moc obowiązującą od 1 października 2011 r.

Castel Gandolfo, 30 sierpnia 2011, w siódmym roku naszego pontyfikatu

Benedictus PP XVI

(Przedruk z „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 33 [2012] nr 1 /339/ s. 31-32)